

ACORD
INTRE
ROMANIA
SI
REPUBLICA BOLIVIA
PRIVIND PROMOVAREA SI PROTEJAREA
RECIPROCA A INVESTITIILOR

Romania si Republica Bolivia,
denumite in continuare "Partile Contractante";

Dorind sa intensifice cooperarea economica intre ambele state;

Intentionand sa creeze si sa intretina conditii favorabile pentru investitiile investitorului unei Parti Contractante care implica transferul de capital pe teritoriul celeilalte Parti Contractante;

Recunoscand ca promovarea si protejarea reciproca a investitiilor, in conformitate cu prezentul Acord, va contribui la stimularea prosperitatii economice a ambelor state;

Constiente de necesitatea stabilirii unui cadru juridic adevarat care sa reglementeze si sa garanteze promovarea si protejarea reciproca a investitiilor intre ambele tari;

Convin cele ce urmeaza :

Articolul I

Definitii

In sensul acestui Acord :

1. Termenul "investitie" se refera la toate categoriile de active sau drepturi in legatura cu o investitie, cu conditia ca aceasta sa fie efectuata in conformitate cu legile si reglementarile in vigoare ale Partii Contractante pe al carei teritoriu s-a realizat investitia si va cuprinde, in special:

a) Drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile si imobile, precum si alte drepturi reale;

b) Actiuni, parti sociale si orice alt fel de participare la societati pe teritoriul oricareia dintre Partile Contractante;

c) Reinvestirea beneficiilor;

d) Drepturi de creanta sau orice alta prestatie care are valoare economica; imprumuturile fiind incluse numai daca sunt direct legate de o investitie specifica;

e) Drepturi de proprietate intelectuala, incluzand drepturi de autor si drepturi de proprietate industriala;

f) Concesiuni autorizate prin lege, incluzand concesiuni pentru prospectare, explorare, extractie, exploatare si industrializare a resurselor naturale.

Orice modificare a formei juridice in care au fost investite sau reinvestite activele si capitalurile nu va afecta caracterul lor de investitii in conformitate cu prezentul Acord.

2. Termenul "investitor" desemneaza, pentru fiecare Parte Contractanta, urmatorii subiecti care efectueaza investitii pe teritoriul celeilalte Parti Contractante, in conformitate cu prezentul Acord :

a) Persoanele fizice care, in conformitate cu legislatia unei Parti Contractante, sunt considerate cetatenii sai, in ceea ce priveste Romania si nationalii sai, in ceea ce priveste Republica Bolivia;

b) Persoanele juridice constituite conform legislatiei unei Parti Contractante, care isi au sediul, precum si activitatile economice principale, pe teritoriul acelei Parti Contractante;

c) Persoanele juridice constituite in conformitate cu legislatia oricarei tari, care sunt controlate in majoritate de catre investitorii mentionati la literele a) si b) ale acestui paragraf.

3. Termenul "venituri" desemneaza toate sumele produse de o investitie si anume profituri, dividende, dobanzi, redevenete si altele similare.

4. Termenul "teritoriu" desemneaza:

- in ceea ce priveste Romania, teritoriul Romaniei, inclusiv marea teritoriala si zona economica exclusiva asupra carora Romania exercita, in conformitate cu legislatia interna si dreptul international, suveranitate, drepturi suverane sau jurisdictie.

- in ceea ce priveste Republica Bolivia, intregul spatiu supus suveranitatii si jurisdiciei Republicii Bolivia, in conformitate cu legislatia sa interna si dreptul international.

Articolul II

Promovarea si protejarea investitiilor

1. Fiecare Parte Contractanta va promova si va crea pe teritoriul sau conditii favorabile, pentru investitiile investitorilor celeilalte Parti Contractante si va autoriza astfel de investitii, in conformitate cu legile si reglementarile sale.

2. Fiecare Parte Contractanta va acorda, in conformitate cu legile si reglementarile sale, protectia si garantiile prevazute in prezentul Acord pentru investitiile efectuate pe teritoriul sau, de catre investitorii celeilalte Parti Contractante.

3. Fiecare Parte Contractanta, in conformitate cu legile si reglementarile sale, va permite investitorilor celeilalte Parti Contractante sa angajeze personal de conducere si tehnici specializati, la alegerea lor si indiferent de cetatenie, in ceea ce priveste Romania, si nationalitate, in ceea ce priveste Republica Bolivia.

De asemenea, Partile Contractante, in conformitate cu prevederile legislatiei lor, vor permite investitorilor celeilalte Parti Contractante, intrarea si ramanerea pe teritoriul lor, in vederea efectuarii si administrarii investitiei acestora.

4. Fiecare Parte Contractanta va garanta investitorilor celeilalte Parti Contractante accesul liber la tribunale, instante judecatoaresti, agentii administrative si alte organisme care exercita autoritate jurisdictionala.

5. Fiecare Parte Contractanta va publica si va difuza legile si reglementarile referitoare la investitiile investitorilor celeilalte Parti Contractante.

Articolul III

Tratamentul investitiilor

1. Fiecare Parte Contractanta va trebui sa garanteze un tratament just si echitabil, pe teritoriul sau, investitiilor investitorilor celeilalte Parti Contractante si va asigura ca exercitarea drepturilor recunoscute prin prezentul Acord sa nu fie impiedicata.

2. Fiecare Parte Contractanta va acorda investitiilor investitorilor celeilalte Parti Contractante, efectuate pe teritoriul sau, un tratament nu mai putin favorabil decat cel acordat investitiilor propriilor investitori sau investitorilor unui stat tert, daca acest din urma tratament este mai favorabil.

3. In cazul in care o Parte Contractanta a acordat avantaje speciale investitorilor oricaror state terce, in virtutea unui acord privind crearea unei zone de comert liber, uniuni vantale, piete comune, uniuni economice sau oricarei alte forme de organizatie economica regionala, ori in virtutea unui acord referitor, in totalitate sau in principal, la probleme fiscale, acea Parte Contractanta nu va fi obligata sa acorde avantajele mentionate investitorilor celeilalte Parti Contractante.

Articolul IV

Expropriere si despagubire

1. Niciuna dintre Partile Contractante nu va adopta masuri care sa priveze, direct sau indirect, pe un investitor al celeilalte Parti Contractante, de investitia sa, decat daca sunt indeplinite urmatoarele conditii :

- a) masurile sunt adoptate pentru cauza de utilitate publica sau interes national si in conformitate cu legea;
- b) masurile nu sunt discriminatorii;
- c) masurile sunt insotite de prevederi privind plata fara intarziere a unei despagubiri adecvate si efective.

2. Despagubirea se va baza pe valoarea de piata a investitiilor afectate, la o data imediat anterioara celei la care masura devine cunoscuta public. In situatia in care este dificila determinarea acestei valori, despagubirea va putea fi stabilita, in conformitate cu principiile de evaluare general recunoscute ca fiind echitabile, tinand cont de marimea capitalului investit, de devalorizarea acestuia, de capitalul repatriat pana la acea data, de valoarea de inlocuire si de alti factori relevanti. Urmare oricarei intarzieri in plata despagubirii, se vor adauga dobanzi, la o rata comerciala stabilita pe baza valorii de piata, incepand de la data exproprierii sau pierderii, pana la data platii.

Cuantumul despagubirii, inclusiv dobanzile, daca este cazul, vor fi platite investitorului in valuta liber convertibila.

3. In ceea ce priveste legalitatea nationalizarii, expropriierii sau oricarei alte masuri care are efect echivalent, si referitor la cuantumul despagubirii, investitorul afectat va putea reclama aceasta instantelor in procedura judiciara si o va supune ordinei legale in vigoare a Partii Contractante care adopta masura expropriierii sau face ca despagubirea sa devina efectiva.

4. Investitorii oricarei Parti Contractante ale caror investitii de pe teritoriul celeilalte Parti Contractante sufera pierderi datorate unui razboi sau oricarui alt conflict armat, unei stari de necesitate nationala, tulburarilor civile sau altor evenimente similare de pe teritoriul celeilalte Parti Contractante, vor trebui sa primeasca de la aceasta din urma, cu titlu de reparatie, indemnizatie, despagubire sau alt aranjament, un tratament nu mai putin favorabil decat cel acordat de catre aceasta Parte Contractanta investitorilor proprii sau ai oricarui stat tert.

Platile care ar putea rezulta cu acest titlu vor fi efectuate in valuta liber convertibila.

Articolul V

Transferul liber

1. Fiecare Parte Contractanta va autoriza, fara intarziere, investitorilor celeilalte Parti Contractante, transferul fondurilor rezultate din investitii, in valuta liber convertibila, in special, al:

- a) dobanzilor, dividendelor, profiturilor si altor beneficii, dupa plata impozitelor stabilite de legile si reglementarile Partilor Contractante;
- b) rambursarii creditelor externe in legatura cu o investitie;
- c) sumelor obtinute din vanzarea totala sau parciala ori lichidarea unei investitii;
- d) platilor care rezulta ca urmare a reglementarii unui diferend si despagubirile, in conformitate cu Articolul IV.

2. Transferurile se efectueaza la cursul de schimb aplicabil pe piata la data transferului, in conformitate cu legile si reglementarile Partii Contractante care a admis investitia.

Articolul VI

Subrogarea

1. Daca o Parte Contractanta sau un organism autorizat de aceasta a incheiat un contract de asigurare sau a acordat orice alta garantie financiara impotriva riscurilor necomerciale, in legatura cu o investitie a unuia dintre investitorii sai, pe teritoriul celeilalte Parti Contractante, aceasta din urma va recunoaste dreptul primei Parti Contractante de a se subroga in drepturile investitorului, daca a efectuat o plata in virtutea celor stabilite prin contractul sau garantia mentionata.

2. Daca o Parte Contractanta a platit investitorului sau si in virtutea acestei plati si-a asumat drepturile si obligatiile acestuia, investitorul respectiv nu va putea reclama celeilalte Parti Contractante aceste drepturi si obligatii, fara autorizarea expresa a primei Parti Contractante si ori de cate ori aceste drepturi si obligatii sunt efective si legal recunoscute de cealalta Parte Contractanta.

Articolul VII

Consultari

Partile Contractante se vor consulta cu privire la orice problema in legatura cu aplicarea sau interpretarea acestui Acord.

Articolul VIII

Reglementarea diferendelor intre Partile Contractante

1. Diferendele survenite intre Partile Contractante referitoare la interpretarea si aplicarea prezentului Acord vor fi solutionate, pe cat posibil, prin negocieri directe.

2. In cazul in care ambele Parti Contractante nu au putut ajunge la o intelegerere in termen de sase luni incepand de la data notificarii diferendului, acesta va fi supus, la cererea oricareia dintre Partile Contractante, unui tribunal arbitral.

Acest tribunal va fi alcătuit din trei membri, fiecare Parte Contractanta trebuind sa desemneze un arbitru in termen de doua luni de la primirea cererii de arbitraj, iar acești doi arbitrii vor trebui sa desemneze un presedinte , care va fi national al unui stat tert, intr-un termen de doua luni de la numirea lor.

3. Daca una dintre Partile Contractante nu si-a desemnat arbitrul si nu a dat curs solicitarii celeilalte Parti Contractante de a face numirea intr-un termen de doua luni de la data notificarii cererii de arbitraj, arbitrul va fi desemnat, la cererea acelei Parti Contractante, de catre Presedintele Curtii Internationale de Justitie.

4. Daca cei doi arbitrii nu pot ajunge la un acord cu privire la alegerea presedintelui, in termen de doua luni de la desemnarea lor, acesta va fi desemnat, la cererea oricareia dintre Partile Contractante, de catre Presedintele Curtii Internationale de Justitie.

5. Daca, in cazurile mentionate la paragrafele 3 si 4 ale acestui articol, Presedintele Curtii Internationale de Justitie este impiedicat sa indeplineasca aceasta functie sau daca este national al uneia din Partile Contractante, desemnarea va trebui facuta de catre Vicepresedinte si daca acesta din urma este impiedicat sa o faca sau daca este national al uneia din Partile Contractante, urmatorul membru al Curtii ca functie si care nu este national al uneia din Partile Contractante va trebui sa faca numirea.

6. Presedintele tribunalului arbitral va trebui sa fie national al unui stat tert cu care ambele Parti Contractante intretin relatii diplomatice.

7. Tribunalul arbitral va trebui sa-si adopte hotararea cu majoritate de voturi. Referitor la toate celealte aspecte, procedura tribunalului arbitral va fi stabilita de acesta.

8. Hotararea arbitrala va fi definitiva, irevocabila si obligatorie pentru Partile Contractante.

9. Fiecare Parte Contractanta va trebui sa suporte cheltuielile membrului desemnat de ea, precum si cheltuielile reprezentarii sale in procedura de arbitraj; cheltuielile presedintelui si celealte cheltuieli vor fi suportate in parti egale de catre cele doua Parti Contractante.

Articolul IX

Reglementarea diferendelor intre o Parte Contractanta si un investitor al celeilalte Parti Contractante

1. Diferendele care survin in contextul acestui Acord, intre una dintre Partile Contractante si un investitor al celeilalte Parti Contractante, care a efectuat investitii pe teritoriul celei dintai, vor fi solutionate, pe cat posibil, pe cale amiabila.

2. Daca prin aceste consultari nu se ajunge la o solutie intr-un termen de sase luni de la data solicitarii de reglementare, investitorul va putea supune diferendul :

(a) instantei judicatoaresti competente a Partii Contractante pe al carei teritoriu s-a efectuat investitia ; sau

(b) arbitrajului international al Centrului International pentru Reglementarea Diferendelor referitoare la Investitii (CIRDI), creat prin Conventia cu privire la Reglementarea Diferendelor referitoare la Investitii intre State si Persoane ale altor State, semnata la Washington, la 18 martie 1965 ; sau

(c) unui tribunal arbitral "ad-hoc" constituit in conformitate cu regulile de arbitraj ale Comisiei Natiunilor Unite pentru Drept Comercial International (UNCITRAL) .

3. Daca investitorul a supus diferendul instantei judecatoresti competente a Partii Contractante pe al carei teritoriu s-a efectuat investitia sau tribunalului arbitral, alegerea uneia dintre proceduri va fi definitiva.

4. Prin efectul acestui Articol, orice persoana juridica care s-a constituit in conformitate cu legile si reglementarile uneia dintre Partile Contractante si ale carei actiuni, anterior aparitiei diferendului, sunt detinute, in majoritate, de catre investitorii celeilalte Parti Contractante, vor fi tratate, ca o persoana juridica a celeilalte Parti Contractante.

5. Hotararea arbitrala va fi definitiva, irevocabila si obligatorie pentru ambele parti. Fiecare Parte Contractanta o va executa in conformitate cu legile si reglementarile sale.

6. Partile Contractante nu vor putea sa trateze, pe canale diplomatice, probleme referitoare la diferendele supuse procedurilor judiciare sau arbitrajului international, in conformitate cu prevederile acestui Articol, pana la incheierea procedurilor respective, cu exceptia situatiei in care cealalta parte la diferend nu a dus la indeplinire hotararea judecatoreasca sau decizia tribunalului arbitral, in termenele stabilite in hotararea sau decizia respectiva.

Articolul X

Domeniul de aplicare

Prezentul Acord se va aplica investitiilor efectuate, inainte si dupa intrarea in vigoare a Acordului, de catre investitorii unei Parti Contractante, in conformitate cu prevederile legale ale celeilalte Parti Contractante, pe teritoriul acesteia din urma.

Totusi, el nu se va aplica diferendelor sau controverselor care au survenit anterior intrarii sale in vigoare.

Articolul XI

Aplicarea altor norme legale

1. Daca, in viitor, Partea Contractanta pe al carei teritoriu s-a efectuat o investitie de catre un investitor al celeilalte Parti Contractante va promulga norme legale care vor acorda un tratament mai favorabil decat cel prevazut prin prezentul Acord pentru investitiile straine de pe teritoriul sau, aceste prevederi vor prevala asupra prezentului Acord, in masura in care sunt mai favorabile.

2. De asemenea, in cazul in care Partile Contractante vor incheia intre ele conventii care contin norme legale mai favorabile pentru investitiile de pe teritoriul sau ale investitorilor celeilalte Parti Contractante, prevederile acestor conventii vor prevala asupra celor continute de acest Acord.

Articolul XII

Prevederi finale

1. Prezentul Acord va intra in vigoare la treizeci de zile de la data la care Partile Contractante si-au notificat reciproc indeplinirea cerintelor legale necesare pentru intrarea in vigoare a Acordului.

2. Acest Acord va ramane in vigoare pentru o perioada de zece ani si va fi prelungit automat pentru perioade egale, daca una dintre Partile Contractante nu-l va denunta printr-o notificare scrisa cu un an inainte de data expirarii perioadei de valabilitate.

3. Prevederile Articolelor de la I la XI ale acestui Acord vor ramane in vigoare pentru o perioada ulterioara de zece ani, incepand cu data expirarii, pentru investitiile realizate anterior acestei date.

Drept pentru care, subsemnatii, pe deplin autorizati de catre guvernele respective, au semnat acest Acord.

Incheiat la Bucuresti, la data de 9 octombrie 1995 in duplicat, in limbile romana, spaniola si engleza, toate textele fiind egal autentice. In cazul unor diferente de interpretare, textul in limba engleza va prevala.

PENTRU ROMANIA

Florin Georgescu

Ministrul de Stat

Ministrul Finantelor

PENTRU REPUBLICA

BOLIVIA

Antonio Aranibar Quiroga

Ministrul Relatiilor Externe si Cultelor

